

CORONA GEZONDHEIDS MONITOR JEUGD 2021

Schoolprofiel

Schoolnaam

Januari 2022

Wat is de Corona Gezondheidsmonitor Jeugd?

Alle GGD'en in Nederland voeren, samen met het RIVM en GGD GHOR Nederland, eens in de 4 jaar een grootschalig onderzoek uit naar de gezondheid en het welbevinden van jongeren in het regulier voortgezet onderwijs.

Vanwege de coronacrisis is er in het najaar van 2021 een extra meting uitgevoerd: de Corona Gezondheidsmonitor Jeugd 2021. Door de gegevens van deze extra meting te vergelijken met voorgaande metingen van de Gezondheidsmonitor Jeugd krijgen we een goed beeld van de impact van corona op de fysieke en mentale gezondheid van jongeren. Met dit schoolgezondheidsprofiel kunt u richting geven aan het gezondheidsbeleid van uw school.

Netwerk Gezondheidsonderzoek bij Rampen (GOR)

De GGD'en voeren de Corona Gezondheidsmonitor Jeugd 2021 uit in samenwerking met GGD GHOR Nederland, het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), het Nivel en ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum, samen het netwerk GOR. Het onderzoek is bedoeld om de fysieke en mentale gezondheidseffecten als gevolg van de coronacrisis onder de Nederlandse bevolking inzichtelijk te maken. ZonMw is namens het ministerie van VWS opdrachtgever van de monitor en faciliteert verbinding tussen lopende onderzoeken.

Leeswijzer

De vragenlijst van de Corona Gezondheidsmonitor Jeugd is in het najaar van 2021 afgenomen onder jongeren in leerjaar 2 en 4. Voor uitkomstmaten waarbij grote verschillen tussen klas 2 en 4 zijn, wordt het schoolcijfer en het regiocijfer uitgesplitst naar klas. Het onderzoek leverde 8.801 bruikbare vragenlijsten op. Op de volgende pagina's zijn de belangrijkste resultaten van uw school (in **paars**) afgezet tegen het regionale gemiddelde van hetzelfde onderwijsniveau (in **blauw**). Uw school wordt vergeleken met het gemiddelde van de schoolgaande jongeren die vmbo volgen.

Vanwege de betrouwbaarheid van de resultaten en de privacy van de leerlingen presenteren we alleen een percentage als minimaal 30 leerlingen de vraag hebben ingevuld.

De dataverzameling vond voor het grootste deel plaats in een periode waarin de basismaatregelen golden om het coronavirus te bestrijden. Jongeren gingen weer naar school en konden weer sporten en andere activiteiten ondernemen. Tijdens de dataverzameling nam het aantal positief geteste mensen sterk toe en stegen de ziekenhuisopnames.

Deelname aan het onderzoek

	Aantal ingevulde vragenlijsten in de regio Rotterdam-Rijnmond	Aantal ingevulde vragenlijsten op uw school
Vmbo 2	2.707	XXX
Havo/vwo 2	2.147	-
Vmbo 4	2.284	XXX
Havo/vwo 4	1.663	-
TOTAAL	8.801	XXX

Gezinssituatie

Gezondheid
& geluk

Jongeren
& corona

Mentaal
welbevinden

Social media
en gamen

Bewegen,
sporten en
werken

Alcohol,
roken & drugs

Weerbaarheid,
veerkracht &
vertrouwen

Wat valt op?

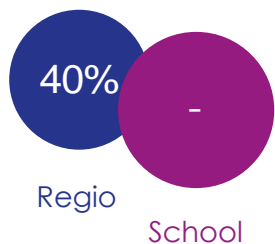
Gezinssituatie van jongeren heeft invloed op welzijn

Van **gezinnen die moeite hebben met rondkomen** en **eenoudergezinnen** wordt veel veerkracht en improvisatie gevraagd. Geldzorgen kunnen leiden tot stress binnen het hele gezin.

Uit [onderzoek van het NCJ](#) blijkt dat kinderen die opgroeien in een eenoudergezin vaker emotionele en gedragsproblemen ontwikkelen dan hun leeftijdgenoten in tweeoudergezinnen.

Een goede relatie met ouders is juist een beschermende factor. Jongeren die een goede relatie met de ouders hebben, beoordelen hun gezondheid vaker als goed en hebben een betere psychosociale gezondheid.

Goede relatie met ouder(s)

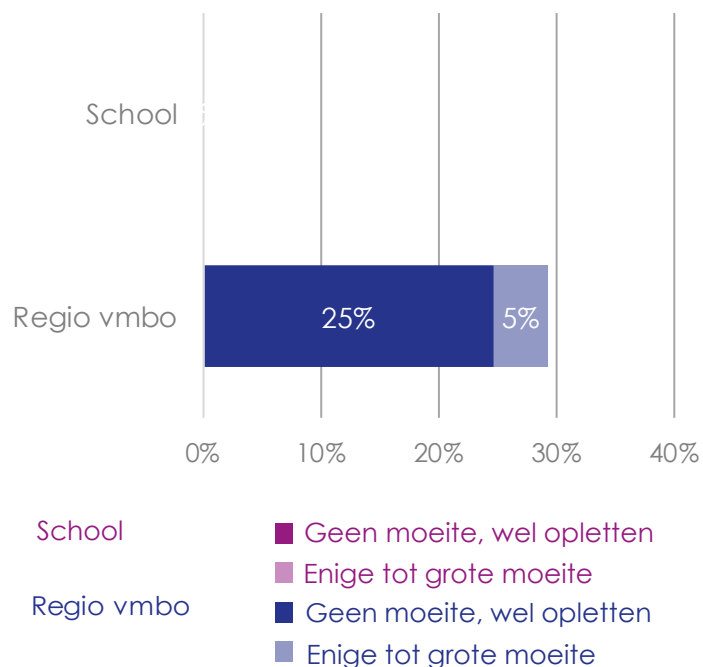

Woonsituatie van de leerlingen op uw school

- Bij beide ouders samen
- Afwisselend bij beide ouders (co-ouderschap)
- Bij vader of moeder en zijn/haar partner
- In een oudergezin
- Op zichzelf of bij anderen

Moeite met rondkomen (gezin)

Ingrijpende levensgebeurtenissen

waarmee jongeren op uw school te maken hebben (gehad):

- Scheiding ouders

- Lichamelijke ziekte van jongere zelf

- Psychische ziekte van jongere zelf

- Jonge mantelzorger

Jonge mantelzorgers

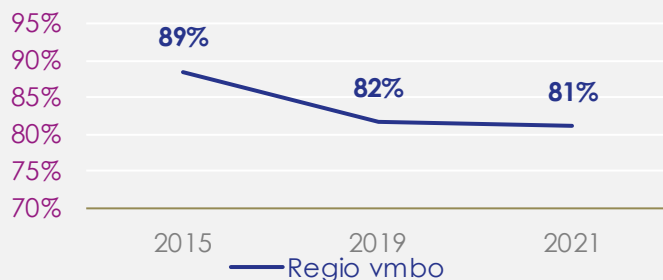
Het percentage (potentiële) jonge mantelzorgers is berekend als het percentage jongeren dat een gezinslid heeft met een lichamelijke of psychische ziekte of verslaving. Jonge mantelzorgers hebben vaak een hechte familieband en vertonen vaker pro-sociaal gedrag. Als de zorgsituatie intensief is of lang duurt kunnen jonge mantelzorgers overbelast raken.

Jongeren voelen zich minder gelukkig dan voor corona

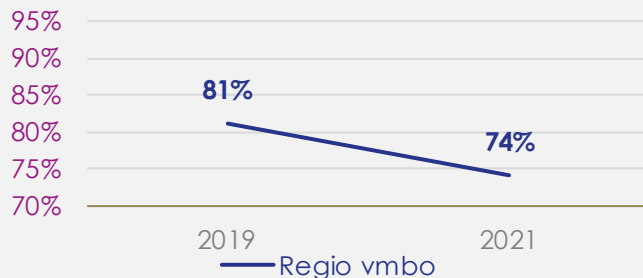
De meeste jongeren op uw school vinden hun gezondheid (zeer) goed **XX%**. In de regio is het aandeel leerlingen met een goede gezondheid in 2021 vergelijkbaar met 2019.

Heeft een (zeer) goede ervaren gezondheid

Daarnaast voelt **XX%** zich meestal gelukkig. Het geluksgevoel van schoolgaande jongeren in de regio is in 2021 gedaald ten opzichte van 2019.

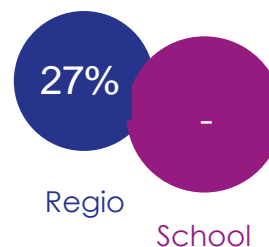
Voelt zich gelukkig

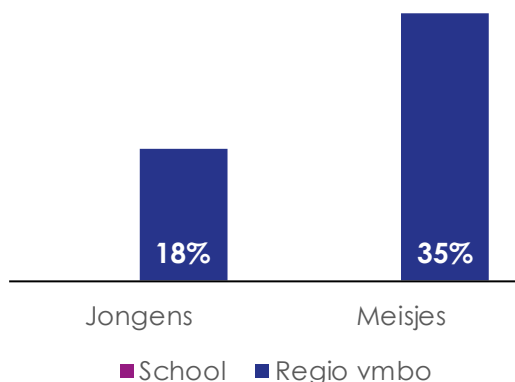
Meisjes ervaren meer gezondheidsklachten dan jongens

De **psychische gezondheid** is gemeten aan de hand van 5 stellingen. Jongens hebben over het algemeen een gunstigere score dan meisjes. Daarnaast geldt dat jongeren op het vmbo iets minder vaak psychische klachten ervaren dan jongeren op het havo/vwo.

Heeft psychische klachten

Heeft psychische klachten

Gezondheidsklachten zoals buikpijn, hoofdpijn, hartkloppingen, maar ook moeheid, prikkelbaarheid, slaap- of concentratieproblemen, kunnen, naast andere oorzaken, het gevolg zijn van stressvolle of traumatische gebeurtenissen.

De meest voorkomende klachten in regio Rotterdam-Rijnmond

- Vermoeidheid
- Hoofdpijn
- Buik- of maagklachten

Ervaart (zeer) vaak 5 of meer gezondheidsklachten

	School	Regio vmbo
Jongens	-	10%
Meisjes	-	30%

Corona meeste negatieve invloed op schoolprestaties

Coronamaatregelen zoals lockdowns, sluiting van scholen, digitale lessen en 1,5 meter afstand houden, grijpen diep in op het dagelijks leven van jongeren. Dit geldt ook voor persoonlijke gebeurtenissen die jongeren hebben meegemaakt tijdens de coronaperiode, zoals in quarantaine gaan, het doormaken van corona of ziekte of overlijden van een naaste. **74%** van de jongeren in de regio heeft zo'n gebeurtenis meegemaakt. **48%** van de jongeren in de regio geeft aan nog steeds last te hebben van gebeurtenissen die ze hebben meegemaakt in de coronaperiode. Op uw school is dit **XX%**.

Invloed van de coronamaatregelen op:

School Regio vmbo

Leven in het algemeen

Positief	-	53%
Negatief	-	14%

Relatie met familie

Positief	-	73%
Negatief	-	7%

Schoolprestaties

Positief	-	47%
Negatief	-	20%

Relatie met vrienden

Positief	-	74%
Negatief	-	7%

Wat hebben de jongeren van uw school meegemaakt tijdens de coronaperiode?

Zelf in quarantaine geweest	XX%
Zelf corona gehad	XX%
Naaste heeft corona gehad	XX%
Naaste heeft in het ziekenhuis gelegen vanwege corona	XX%
Naaste is overleden aan corona	XX%
Minder werk of inkomen voor (een van) de ouders	XX%

Tijdens de lockdown:

Kon thuis een plek voor zichzelf vinden als dat nodig was

Vond het gemakkelijk om buiten op 1,5 meter afstand vrienden of familie te ontmoeten

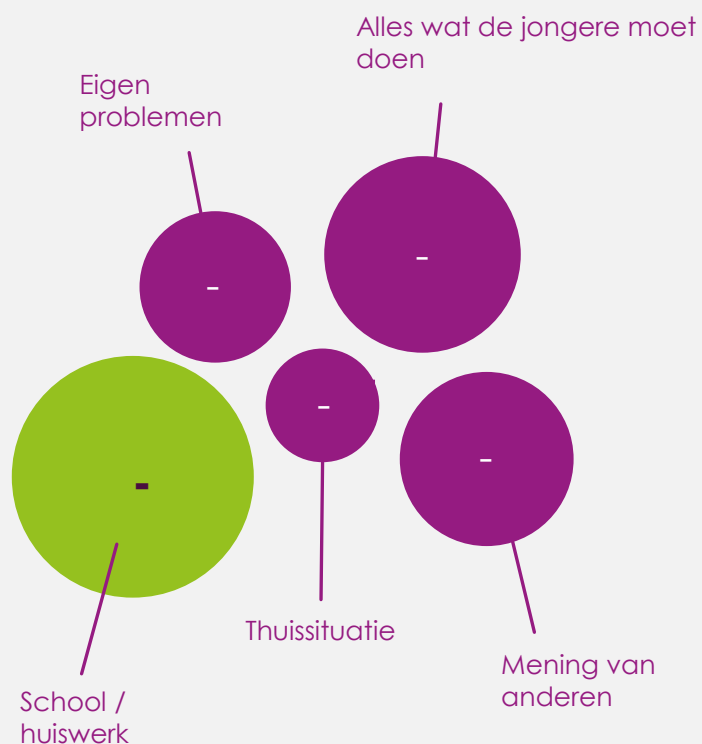
Zorg en hulp

De meeste jongeren van uw school **XX%** geven aan dat zij **bij iemand terecht kunnen** als ze met een probleem zitten. In de regio is dit **(85%)**. Op uw school hadden jongeren behoefte aan extra hulp/steun voor:

- Hulp bij schoolwerk **XX%**
- Hulp omdat ze niet lekker in hun vel zaten **XX%**
- Hulp bij ruzie of problemen met hun ouder **XX%**
- Hulp bij lichamelijke klachten of pijn **XX%**

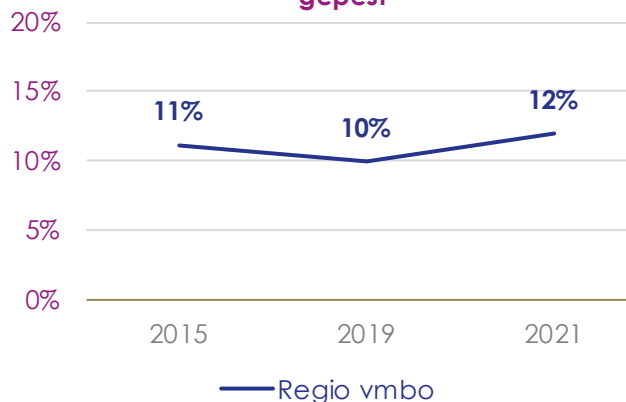
Meeste stress door school of huiswerk

In 2021 geeft **XX%** van de jongeren van uw school aan zich (zeer) vaak gestrest te voelen door school of huiswerk. In de regio is dit **34%** en dit is iets hoger dan in 2019 (**31%**). Jongeren op het havo of vwo ervaren deze stress vaker dan jongeren op het vmbo. Andere gebieden waarop jongeren veel stress ervaren zijn: de mening van anderen en de combinatie van alles wat een jongere moet doen.

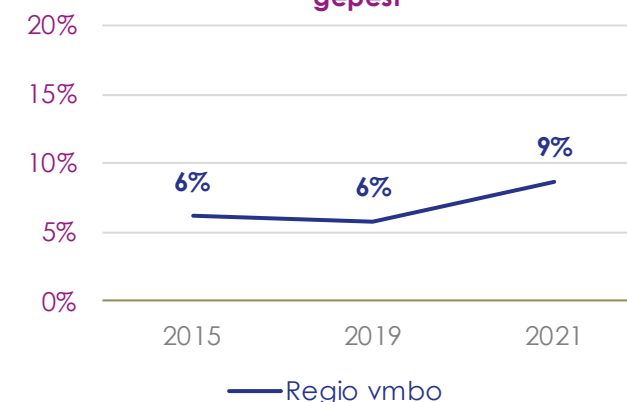

Pesten gelijk gebleven, cyberpesten toegenomen

Is de afgelopen 3 maanden op school gepest

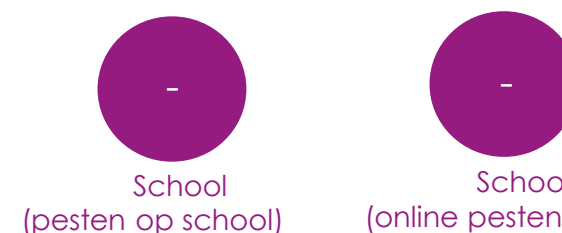
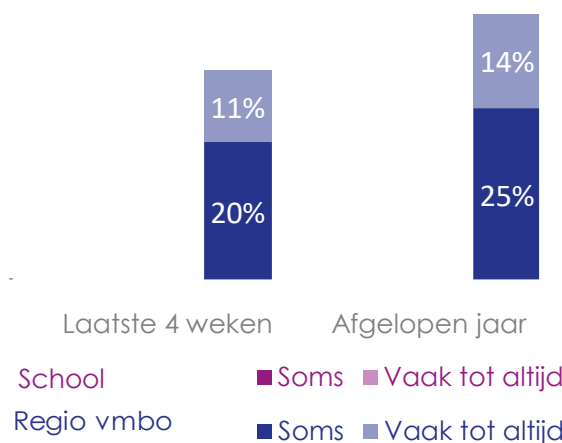
Is de afgelopen 3 maanden online gepest

Eén op de vijf jongeren voelt zich eenzaam

Heeft zich eenzaam gevoeld

Suïcide

Van de jongeren op uw school heeft **XX%** in de laatste 12 maanden er wel eens serieus over gedacht een eind te maken aan zijn/haar leven. In de regio is dit **6%**.

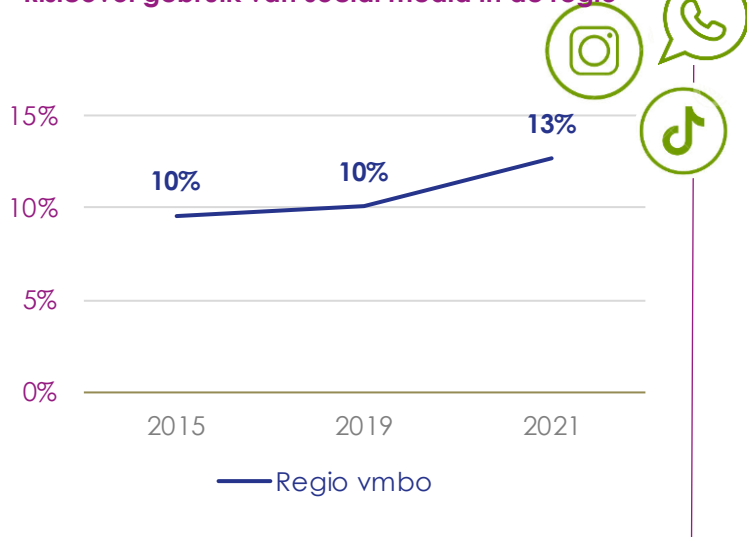

Zeer lichte stijging risicovol gebruik social media

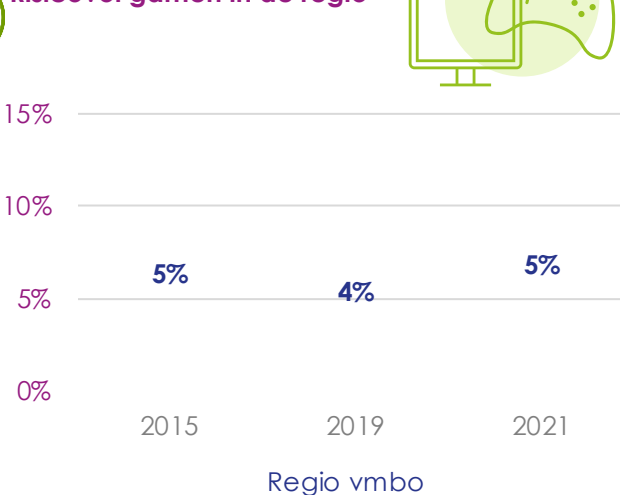
Zeven vragen meten samen het risicovol gebruik van social media, zoals: 'Hoe vaak zeggen anderen dat je minder tijd zou moeten besteden aan social media?' en 'Hoe vaak kom je slaap te kort door social media?'. Vergelijkbare vragen zijn ook gesteld voor gamen. Als jongeren slaap tekortkomen, hun huiswerk afraffelen of zich onrustig voelen wanneer zij geen gebruik kunnen maken van social media, kan dit wijzen op problematisch gebruik. Op uw school gaat **XX%** op een risicovolle manier om met social media.

Frequent gamen hoeft niet gepaard te gaan met mentale of lichamelijke gezondheidsproblemen. Uit onderzoek van het Trimbos instituut blijkt dat hobbygamers minder vaak roken, blowen en drinken dan niet-gamende jongeren. Jongeren met risicovol gamegedrag hebben wel vaker lichamelijke en mentale gezondheidsproblemen. Op uw school gaat **XX%** op een risicovolle manier om met gamen.

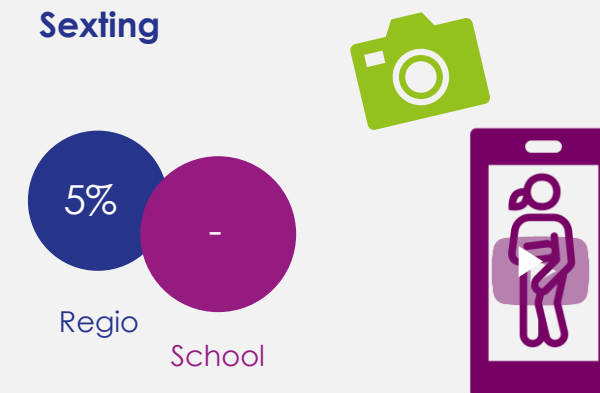
Risicovol gebruik van social media in de regio

Risicovol gamen in de regio

Sexting

Heeft in de afgelopen 6 maanden een naaktfoto of seksfilmpje van zichzelf aan iemand anders gestuurd

Sexting kan nare gevolgen hebben die jongeren niet altijd kunnen overzien. Op sense.info kunnen jongeren terecht voor hulp en ondersteuning rondom dit onderwerp.

Verschil tussen jongens en meisjes

Meisjes rapporteren vaker dat zij problemen ervaren door het gebruik van social media dan jongens. Jongens komen juist vaker in de problemen door gamen (**7%**) dan meisjes (**3%**). **XX%** van de jongens op uw school geeft aan elke dag te gamen, tegenover **XX%** van de meisjes.

Voldoende bewegen tijdens de lockdowns uitdaging voor jongeren?

Het advies voor jongeren is om elke dag minimaal een uur te bewegen. Niet alleen sporten bij een club, maar ook bewegen buiten clubverband, zoals skaten, kranten bezorgen of naar school fietsen, tellen mee. Door de coronacrisis werden veel sportclubs tijdelijk gesloten en vonden veel activiteiten digitaal plaats. Het werd daardoor belangrijker om op eigen initiatief en in de eigen buurt mogelijkheden te vinden om te bewegen.

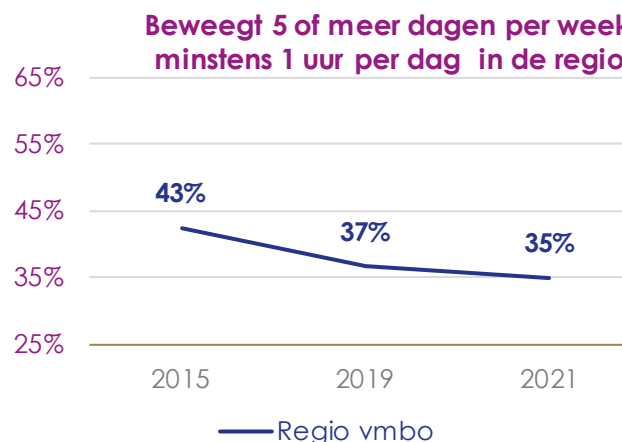
Tijdens de lockdown:

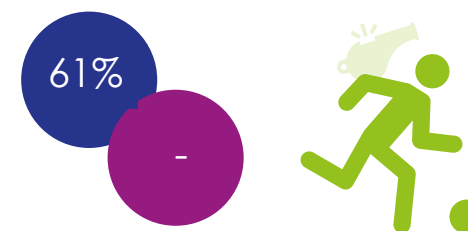
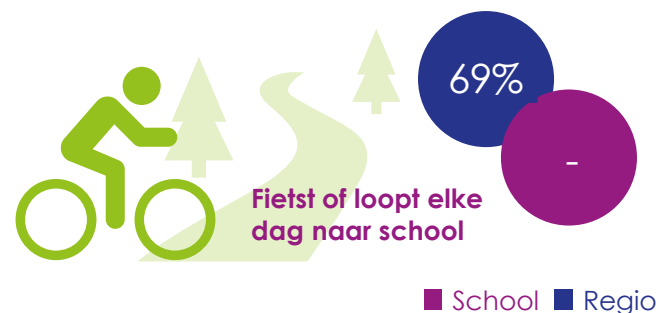
Vond het gemakkelijk om in de buurt te sporten/bewegen. Er is daarbij wel verschil naar onderwijssoort:

	School	Regio
Vmbo	-	44%
Havo/vwo	-	51%

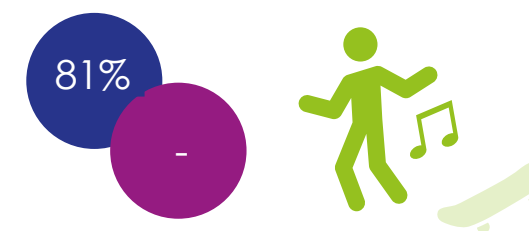
Op uw school beweegt **xx%** op 5 of meer dagen per week minimaal een uur per dag.

Het aandeel jongeren dat voldoet aan de beweegnorm is in de regio in de afgelopen jaren gedaald. Tussen 2019 en 2021 is de daling bij leerlingen van het havo/vwo het grootst. Op het havo/vwo gaan jongeren vaker lopend of fietsend naar school. Ook sporten zij vaker wekelijks bij een club of sportschool (**73%**) dan jongeren op het vmbo (**61%**).

Sport wekelijks bij een club, vereniging of sportschool

Wekelijks actief in de vrije tijd

Werkt 1 dag per week of meer

	School	Regio
Vmbo	-	39%
Havo/vwo	-	37%

Alcoholgebruik licht gestegen, roken stabiel

Alcohol drinken (afgelopen 4 weken)

	School	Regio vmbo
Klas 2	-	17%
Klas 4	-	36%

Binge drinken (afgelopen 4 weken)

	School	Regio vmbo
Klas 2	-	12%
Klas 4	-	27%

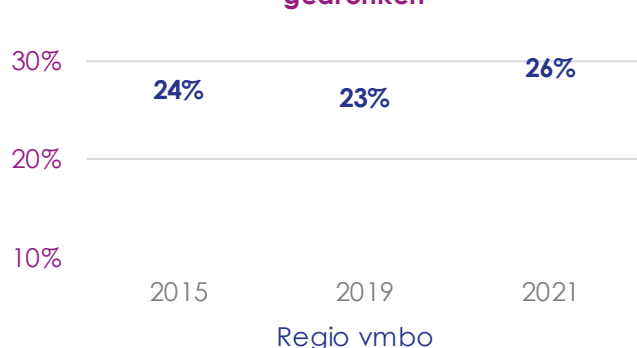

Roken (wekelijks)

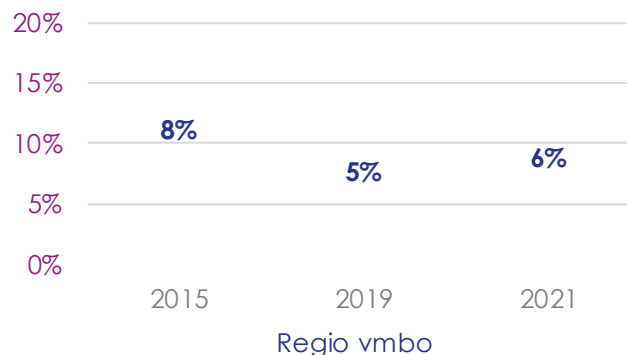
	School	Regio vmbo
Klas 2	-	3%
Klas 4	-	10%

Ten opzichte van metingen voor de crisis is het percentage jongeren dat recent alcohol heeft gedronken licht gestegen. Er is geen duidelijk effect van corona zichtbaar op roken en het gebruik van softdrugs. Het middelengebruik is bij vierdeklassers hoger dan bij tweedeklassers.

Heeft afgelopen 4 weken alcohol gedronken

Rookt (tenminste wekelijks)

Ooit wiet of hasj gebruikt

	School	Regio vmbo
Klas 2	-	4%
Klas 4	-	15%

Ooit lachgas gebruikt

	School	Regio vmbo
Klas 2	-	4%
Klas 4	-	6%

Ooit harddrugs gebruikt (niet lachgas)

	School	Regio vmbo
Klas 2	-	2%
Klas 4	-	4%

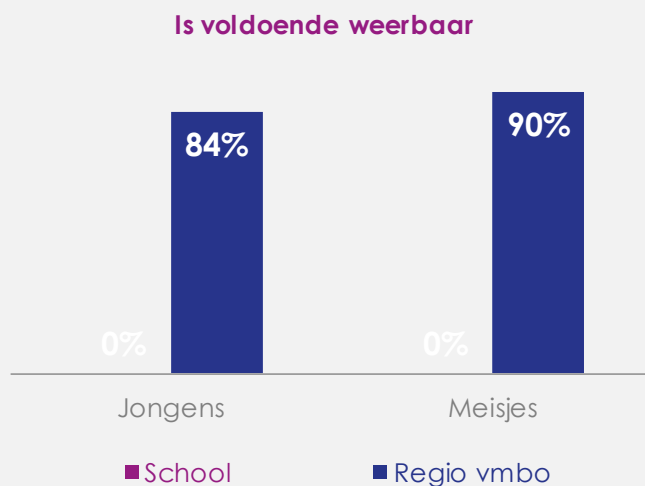
Op weg naar NIX18 en Rookvrije Generatie

Hoe kunnen we samen voorkomen dat jongeren onder de 18 roken en drinken?

Op www.nix18 en www.rookvrijegeneratie.nl vindt u tips & trics voor jongeren, hun ouders en uw school.

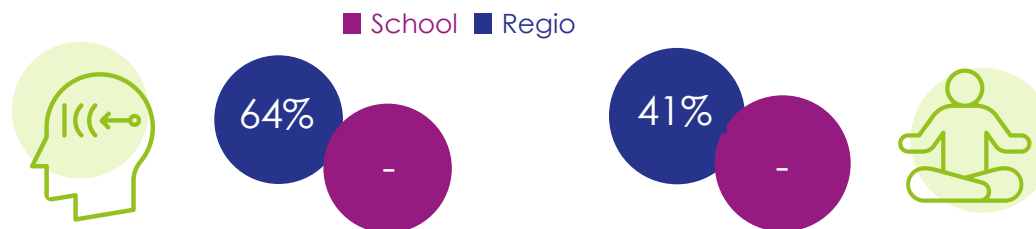

Weerbare jongeren maken gezonde keuzes

Weerbaarheid is de basis voor een goede psychische gezondheid. Weerbare jongeren hebben zelfvertrouwen en kunnen goed voor zichzelf opkomen, met respect voor anderen. Zij kunnen ook, al dan niet na een periode van experimenteren, gezonde keuzes maken ten aanzien van de eigen leefstijl.

Vergroten veerkracht belangrijk om impact coronacrisis te beperken

Herstelt snel na een moeilijke periode

Vindt het makkelijk om stressvolle gebeurtenissen te doorstaan

Naast de aandacht voor mogelijke (mentale) gezondheidsproblemen die jongeren kunnen ervaren door de coronacrisis, is het belangrijk om samen met hen te kijken naar mogelijke oplossingen. Het concept van [positieve gezondheid](#) biedt daarvoor aanknopingspunten. Door met jongeren hierover in gesprek te gaan, wordt duidelijk waar hun kracht zit en wat hen helpt om sterker uit een stressvolle of moeilijke periode te komen. Het is belangrijk om de **veerkracht** van jongeren te stimuleren, op een manier die aansluit bij hun belevingswereld.

Jongeren hebben over het algemeen vertrouwen in de toekomst

Vertrouwen in de toekomst op uw school

- Weinig (cijfer 5 of lager)
- Matig / redelijk (cijfer 6 of 7)
- Veel (cijfer 8 of hoger)

Ondanks de coronacrisis hebben veel jongeren vertrouwen in hun toekomst. We zien dat jongens iets vaker vertrouwen in de toekomst hebben dan meisjes. Er is weinig tot geen verschil naar leerjaar en onderwijsniveau.

Wat valt bij <naam school> op?

Contact

Heeft u nog vragen over het onderzoek? Neem dan contact op met **team onderzoek** via gezondheidsmonitor@rotterdam.nl.

Heeft u vragen over de individuele zorg voor een van uw leerlingen? Neem dan contact op met de Jeugdverpleegkundige die op uw school actief is.